

Centrum Badania Opinii Społecznej

ul. Żurawia 4 skr. pt. 24

00-955 WARSZAWA 15

SEKRETARIAT: 29-35-69; 28-37-04; 28-90-17

Telex: 816-436

ZESPÓŁ REALIZACJI BADAŃ: 40-56-41

Telefax: 29-40-89

BS/192/59/91

WIZYTA PAPIEŻA JANA PAWŁA II W OJCZYŹNIE

Komunikat z badań

Warszawa, maj 1991 r.

Na kilka dni przed czwartą pielgrzymką Papieża Jana Pawła II do Polski CBOS zwrócił się do reprezentatywnej dla dorosłych mieszkańców kraju grupy respondentów¹ z pytaniami o osobiste odczucia na temat wizyty, przypisywane jej znaczenie i czynione do niej przygotowania.

Przyjazd Jana Pawła II do kraju będzie dla Polaków wydarzeniem wielkiej wagi - ponad 60% ocenia je jako ważne i blisko 29% jako raczej ważne. Za mało ważne lub nieważne uznaje je 9% badanych.

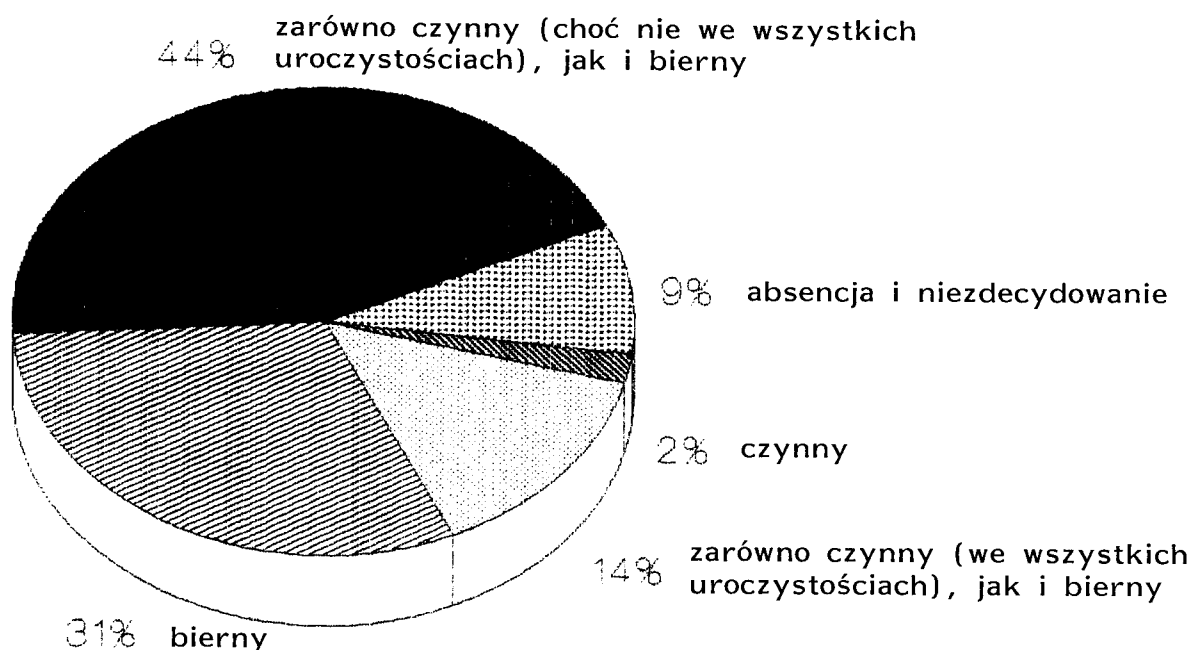
O skali zainteresowania wizytą mogą świadczyć deklarowane formy uczestnictwa w pielgrzymce. Większość (89%) będzie ją uważnie śledziło za pośrednictwem środków masowego przekazu. We mszy świętej koncelebrowanej przez Papieża zamierza uczestniczyć 29%, czyli prawie 8 mln dorosłych. Do powitania na trasie przejazdu przygotowuje się 23% - około 6 mln. Co drugi Polak z okazji pielgrzymki udekoruje okna lub balkon w mieszkaniu.

Można zatem wyróżnić kilka sposobów uczestniczenia w wizycie Papieża. Pierwszy z nich, najbardziej popularny (44%), to udział zarówno bierny, za pośrednictwem środków masowego komunikowania, jak i czynny, choć nie we wszystkich uroczystościach związanych z pielgrzymką. Drugi, to jedynie bierny udział, oglądanie programów TV poświęconych wizycie, słuchanie radia, czytanie prasy - deklaruje go co 3 ankietowany. Ze wszystkich możliwych form zamierza skorzystać 14%, a 2% tylko z czynnych. Około 9% nie zamierza w ogóle uczestniczyć lub nie jest jeszcze zdecydowanych co do formy udziału (rys. 1).

Ranga przypisywana wizycie Papieża w naszym kraju pozostaje w ścisłym związku ze stosunkiem ankietowanych do religii i formą uczestniczenia w pielgrzymce. Częściej niż inni jako ważne wydarzenie określają wizytę respondenci wierzący, praktykujący. Także wśród przypisujących

---

¹ Sondaż "Aktualne problemy i wydarzenia (16)" - przeprowadzono w dniach 18-21 maja 1991 r. Próba liczyła 1000 osób.

Rys. 1. Sposoby uczestniczenia w pielgrzymce Jana Pawła II

duże znaczenie wydarzeniu zdecydowanie przeważają ci, którzy deklarują zarówno czynne, jak i bierne formy uczestniczenia w pielgrzymce. Należy jednak podkreślić, że w grupie tej znaczny odsetek zamierza obserwować jej przebieg jedynie dzięki środkom masowego komunikowania (tab. 1).

Tabela 1

w procentach

Ranga nadawana wizycie Papieża	Zamierzający uczestniczyć w wizycie w sposób:			Nie zamierzający w ogóle uczestniczyć
	bierny	czynny	bierny i czynny	
Ważna i raczej ważna	27	2	58	3
Nieważna i raczej nieważna	2	1	1	6

Podzielone są opinie w kwestii, dla kogo przede wszystkim ma znaczenie najbliższa wizyta Papieża - dla społeczeństwa, czy dla władzy. Grupa badanych przekonanych, że "leży ona w interesie wszystkich Polaków" (42%),

jest prawie równoliczna co uznających, że "ma taką samą wagę dla społeczeństwa, jak i dla władz kraju" (40%). Co 10 ankietowany uważa, że ma ona znaczenie głównie dla władz polskich. Znikomy odsetek (3) twierdzi, że dla nikogo - ani dla władz, ani dla Polaków nie ma ona żadnego znaczenia.

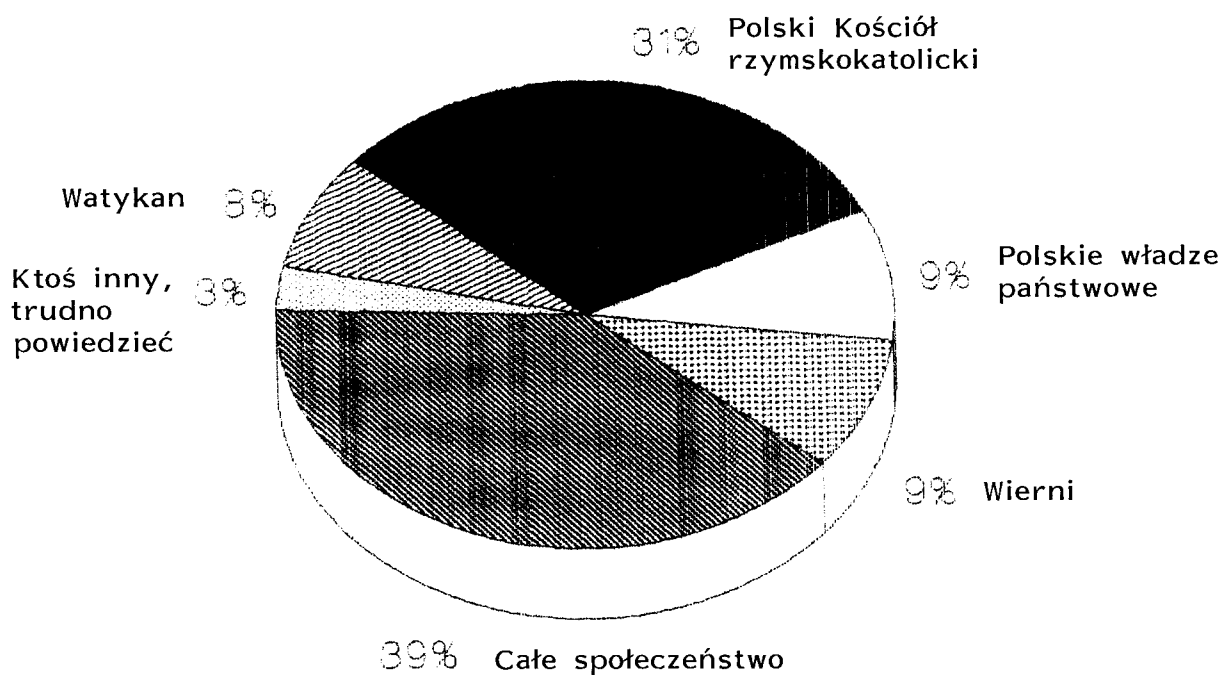
Poglądy badanych różnicuje także ich stosunek do skali przedsięwziętych w związku z pielgrzymką przygotowań. Wprawdzie co 2 ankietowany ocenia je jako odpowiednie do rangi wizyty, takie jakie być powinny, ale 43% uznaje je za zbyt duże, nawet przesadzone, bowiem w obecnej sytuacji kraju nie stać nas na nie (oceny takie wyrażają najczęściej mieszkańcy makroregionu południowo-zachodniego, a także osoby niewierzące). O tym, że koszty są zbyt małe, powinny być większe, jest przekonana niewielka grupa (3%). Opinię o nadmiernych przygotowaniach do wizyty wyrażają przede wszystkim badani, których zdaniem ma ona znaczenie głównie dla władz polskich (75%), jak i przekonani o jej braku dla kogokolwiek (tab. 2).

Tabela 2

w procentach

Odpowiedzi na pytanie: Czy uważa Pan(i), że wizyta Papieża w naszym kraju:	Ocena przygotowań do wizyty		
	zbyt duże	odpowiednie	zbyt małe
leży w interesie wszystkich Polaków	27	67	5
ma znaczenie głównie dla władz polskich	75	23	2
ma taką samą wagę dla społeczeństwa, jak i dla władz kraju	48	50	2
nie ma znaczenia ani dla jednych, ani dla drugich	89	4	7

W odpowiedziach badanych na kolejne pytanie sondażu: "Kto, Pana(i) zdaniem, powinien przede wszystkim ponieść koszty związane z wizytą Papieża w Polsce?" najczęściej optowano za dwoma rozwiązaniami: całe społeczeństwo lub polski kościół rzymskokatolicki. Za pierwszym z nich opowiadali się przede wszystkim członkowie "Solidarności", za drugim zaś respondenci słabo związani z wiarą katolicką, ludzie młodzi w wieku 25-29 lat, mieszkańcy miast liczących powyżej 500 tys. ludności, osoby z wyższym wykształceniem i inteligencja. Zdecydowanie rzadziej sponsorów upatrywano we władzach państwowych, Watykanie lub wiernych (rys. 2).

Rys. 2. Rozkład odpowiedzi na pytanie: "Kto powinien przede wszystkim ponieść koszty związane z wizytą Papieża?"

* * *

Czwarta pielgrzymka Papieża do Polski stanie się po raz kolejny ważnym wydarzeniem skupiającym uwagę i zainteresowanie społeczne. Można sądzić, że opinia publiczna nadaje jej zdecydowanie narodowo-religijny charakter, postulując ograniczenie aktywności państwa, zwłaszcza w zakresie finansowej partycypacji.